

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114202320
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114202320.4

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci navrhovateľky M. O., H.. XX. XX. XXXX, C. C. C., K. XXXX/XX proti odporcovi BANCO Banif Mais S.A., Avenida 24, de Julho 98, oblasť Santos - o-Velho, Lisabon, Portugalsko, číslo zápisu XXXXXXXXX, týka sa organizačnej zložky Banco Banif Mais., S.A., pobočka zahraničnej banky, Bratislava, Einsteinova 21, IČO: 35 945 745, zastúpenému SKLEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 10, IČO: 35 973 161, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takt

rozhodol:

Súd konanie **zastavuje**.

Navrhovateľka je **povinná** nahradiť odporcovi trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 310,10 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd navrhovateľke a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 05. 02. 2014, doplneným dňa 25. 02. 2014, domáhala vydania rozsudku, že z absolútne neplatnej zmluvy o úvere č. XX XXX zo dňa XX. XX. XXXX je odporca povinný vrátiť navrhovateľke 2 241,75 Eur oproti povinnosti navrhovateľky vrátiť žalobcovi (zrejme správne odporcovi) 2 168,50 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a ďalej z absolútne neplatnej poisťnej zmluvy č. 13281 je odporca povinný vydať navrhovateľke bezdôvodné obohatenie 756,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Podaním doručeným súdu dňa 24. 03. 2014 odporca pri jeho prvom úkone (po tom, čo mu bolo doručené uznesenie na vyjadrenie sa k návrhu v zmysle § 114 O.s.p.) namietal, že vec sa má prejednať v rozhodcovskom konaní. Poukázal na skutočnosť, že účastníci konania v zmluve o úvere číslo 13281, uzatvorenej dňa 28. 02. 2011 v bode 25. Všeobecných podmienok úverovej zmluvy individuálne dohodli, že všetky spory z tejto úverovej zmluvy budú prejednávané pred Stálym rozhodcovským súdom Asociácie Bánk so sídlom v Bratislave.

Uznesením č. k. 13C/34/2014 - 28 zo dňa 26. 03. 2014, súd konanie zastavil v zmysle § 106 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti výroku uznesenia, ktorým súd konanie zastavil, podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Navrhovateľka namietala, že rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú odporca používa v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve nebolo individuálne dohodnuté a je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r), § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe obsahu rozhodcovskej doložky vo formulárovej zmluve nemá rozhodovať všeobecný súd, ale rozhodca jednostranne zvolený odporcom. Proti výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, ktorému nebola náhrada trov konania priznaná. Podľa názoru odporcu mal okresný súd rozhodnúť o trovách konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá, pretože navrhovateľka zavinila, že konanie bolo zastavené. Navrhoval, aby mu krajský súd priznal uplatnenú náhradu trov prvostupňového konania a zároveň aj náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 16Co/729/2014 - 42 zo dňa 25. 06. 2014, právoplatným dňa 25. 09. 2014, uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že za stavu, kedy sa stala sporná otázka právomoci súdu vo veci konať, mal okresný

súd dať navrhovateľke možnosť vyjadriť sa k rozhodcovskej doložke a pokiaľ tak neurobil, mal sa v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadať s tým, ako rozhodcovskú doložku posúdil z hľadiska § 53 ods. 4 písm. r), ods. 5 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 153 ods. 3 O.s.p. V novom rozhodnutí sa má okresný súd znova zobrať tým, či predmetom konania je spotrebiteľský právny vzťah a vzhľadom na námietky účastníkov konania znova posúdiť platnosť rozhodcovskej doložky uvedenej v bode 25 všeobecných podmienok úverovej zmluvy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Pričom pokiaľ bude mať tunajší súd za to, že konaniu bráni platná rozhodcovská doložka, rozhodne o zastavení konania, poučí účastníkov podľa § 106 ods. 2 O.s.p. a o doterajších trovách konania rozhodne podľa § 146 ods. 2 O.s.p.

Súd v zmysle záverov odvolacieho súdu vyzval navrhovateľku, aby sa vyjadrila k rozhodcovskej doložke a k podaniu odporcu zo dňa 24. 04. 2014. Predmetná výzva bola navrhovateľke doručená dňa 25. 09. 2014. Dospelá na výzvu nereagovala.

Podľa § 226 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „O.s.p.“) ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O.s.p.“), len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvajú, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenie tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na vyslovený názor odvolacieho súdu, súd opätovne preskúmal zmluvu o úvere zo dňa XX. XX. XXXX uzatvorenú medzi účastníkmi konania, vrátane všeobecných podmienok.

Niet pochýb o tom, že zmluva o úvere zo dňa XX. XX. XXXX uzatvorená v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, je tzv. absolútny obchod, avšak vzhľadom na povahu zmluvných strán je zároveň zmluvou spotrebiteľskou, a teda primerane sa na ňu vzťahuje § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Súčasťou zmluvy je vyhlásenie, že dlžník (navrhovateľka) súhlasí s individuálnymi podmienkami, so všeobecnými podmienkami pripojenými k individuálnym podmienkam, potvrdzuje, že si ich prečítal a porozumel im a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, táto je zahrnutá vo všeobecných podmienkach v čl. 25 v tomto znení: „Ja, Dlžník, týmto súhlasím, že všetky moje spory z tejto Úverovej zmluvy budú prejednávané pred Stálym rozhodcovským súdom Asociácie Bánk so sídlom v Bratislave.

a) Áno

b) Nie

V prípade, ak Dlžník nezvolil a) Áno, akékoľvek spory z tejto Úverovej zmluvy budú prejednávané pred slovenskými súdmi.“

Navrhovateľka namietala, že rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú odporca používa v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve nebolo individuálne dohodnuté a je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r), § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Naopak odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky poukázal na skutočnosť, že účastníci konania sa v zmluve o úvere číslo XXXXX zo dňa XX. XX. XXXX v bode 25. všeobecných podmienok úverovej zmluvy individuálne dohodli, že všetky spory z tejto úverovej zmluvy budú prejednávané pred Stálym rozhodcovským súdom Asociácie Bánk so sídlom v Bratislave. V konaní nebolo preukázané, že dohodnuté zmluvné podmienky úverovej zmluvy v časti rozhodcovskej doložky, neboli dohodnuté inak ako individuálne, z čoho vyplýva, že rozhodcovská doložka je platná.

Súd po opätovnom preskúmaní rozhodcovskej doložky dospel k záveru, že táto bola medzi účastníkmi konania individuálne dojednaná a teda je platná. Súd sa pri posúdení platnosti rozhodcovskej doložky riadil týmito úvahami. V zmysle § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že ak má byť rozhodcovská zmluva, resp. doložka právom akceptovateľná, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6M Cdo 9/2012). Je pravdou, že všeobecné podmienky boli odporcom vopred pripravené. V danom prípade však navrhovateľka pred podpisom všeobecných podmienok mohla ovplyvniť ich obsah, keď v čl. 25 mala možnosť individuálneho dojednania, t.j. možnosť výberu z dvoch alternatív - a) alebo b), vrátane možnosti rozhodcovskú doložku neuzavrieť. Zakrúžkovaním možnosti „a) Áno“ si navrhovateľka sama zvolila prejednávanie sporov pred rozhodcovským súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené považoval súd rozhodcovskú doložku za individuálne dojednanú a platnú. Keďže odporca pri prvom úkone, ktorý mu patril namietal, že vec má byť prejednaná v rámci rozhodcovského konania, súd v súlade s § 106 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil.

O trovách prvostupňového konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Keďže k zastaveniu konania došlo pre nedostatok právomoci súdu platí, že zastavenie konania procesne zavinila navrhovateľka a odporcovi v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia súd vychádzal z vyčíslenia trov právneho zastúpenia odporcu na čl. 20 spisu. Odporca si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 381,82 Eur za 2 úkony právnej služby podľa § 10, § 13a ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. a po zvýšení podľa § 13 ods. 3 vyhlášky o jednu tretinu za určenie neplatnosti úverovej zmluvy. Trovy právneho zastúpenia bližšie nešpecifikoval. Súd priznal odporcovi trov právneho zastúpenia vo výške 310,10 Eur za 2 úkony právnej služby v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd vo veci samej - námietka odporcu zo dňa 20. 03. 2014) vo výške tarifnej odmeny 121,17 Eur za každý úkon (z hodnoty veci 2 997,75 Eur), k tomu 2x režijný paušál á 8,04 Eur za úkony v roku 2014 a 20 % DPH z odmeny a režijných paušálov, t.j. zo sumy 258,42 Eur, vo výške 51,68 Eur. Náhrada trov právneho zastúpenia bola priznaná podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a vo zvyšnej časti náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Súd má za to, že nebol dôvod na priznanie zvýšenej tarifnej odmeny v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky, pretože predmetom konania nebolo určenie neplatnosti úverovej zmluvy

(táto otázka mala byť riešená ex offo ako predbežná otázka pred rozhodnutím vo veci samej), ale len zaplataenie sumy 2 997,75 Eur s príslušenstvom.

Súd v zmysle § 224 ods. 3 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1, 2 O.s.p. rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. V odvolacom konaní mali úspech obaja účastníci konania, t.j. tak navrhovateľka, ktorá podala odvolanie proti výroku o zastavení konania ako aj odporca, ktorý podal odvolanie do výroku o trovách konania. Vzhľadom na uvedené by si mali trovy odvolacieho konania platiť účastníci konania navzájom, preto súd rozhodol, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak bolo konanie pred súdom podľa § 106 ods. 1 O.s.p. zastavené a v tej istej veci bol podaný návrh na začatie rozhodcovského konania, zostávajú právne účinky pôvodného návrhu zachované, ak bude návrh na začatie rozhodcovského konania podaný do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení konania (§ 106 ods. 2 O.s.p.)